

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător Petru Păun
Dosarul nr.1a-2156/21
1-19191846-02-1a-20102021

D E C I Z I E
În numele Legii

20 decembrie 2023
Chișinău

mun.

Colegiul penal al Cu*****i de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței

Judecători

Grefier

Cu pa*****ciparea:

Procurorului

Avocaților

Alexandru Spoială

Denis Băbălău și Silvia Gîrbu

Daniela Papuc

Alexandru Casir

Eduard Melnic și Oleg Eni

a examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul avocatului Oleg Eni în interesele inculpatului Iachimciuc Vitalie și apelul avocatului Eduard Melnic în interesele inculpatului Petru Ghimp, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2021, în cauza penală întru acuzarea lui:

Iachimciuc Vitalie *****, născut la *****, originar din Ucraina, domiciliat în mun. Chișinău, bd. *****, angajat în calitate de Șef a Secției vânzări la SC „*****” SRL, de naționalitate ucrainean, supus militar, căsătorit, trei copii minori la întreținere, studii superioare nefinisate, fără grad de invaliditate, fără antecedente penale,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal, și

Ghimp Petru *****, născut la *****, originar și cu viză de reședință în or. Ialoveni, str. *****, domiciliat în regatul Unit al Marii Britanii, or. *****, *****, supus militar, divorțat, doi copii minori la întreținere, studii superioare, fără grad de invaliditate, fără antecedente penale,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal.

Termenii de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 02.12.2019 –16.07.2021;

Instanța de apel: 20.10.2021 – 20.12.2023.

Procedura de citare a fost legal executată.

verificând legalitatea sentinței atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de apelanți, Colegiul penal al Cu*****i de Apel Chișinău, a-

C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2021, Iachimciuc Vitalie ******, născut la ******, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal, aplicându-i în baza acestei legi o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1500 (una mie cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 (treizeci mii) lei. Ghimp Petru ******, născut la ******, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal, aplicându-i în baza acestei legi o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1500 (una mie cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 (treizeci mii) lei. Conform art. 106 alin. (2) lit. b) din Codul Penal, s-a confiscat în mod solidar de la Iachimciuc Vitalie ******, născut la ******, IDNP ******, domiciliat în mun. Chișinău, bd. ***** *și Ghimp Petru ******, născut la ******, IDNP ******, cu viză de reședință în or. Ialoveni, str. ******, domiciliat în regatul Unit al Marii Britanii, or. ******, ***** *în beneficiul statului suma de 1700 (una mie șapte sute) Euro, cu titlu de mijloace bănești rezultate (obținute) din infracțiune. Cererea procurorului privind încasarea în mod solidar de Iachimciuc Vitalie ******, născut la ***** *și de la Ghimp Petru ******, născut la ******, a cheltuielilor de judecată în sumă de 991,2 lei, s-a respins ca neîntemeiată.*

2. *Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Iachimciuc Vitalie ******, în perioada de timp 01-30 iunie 2010, data exactă nu a fost stabilită de organul de urmărire penală, prin înțelegere prealabilă cu Ghimp Petru împreună cu care aflându-se în mun. Chișinău, s-au întâlnit cu Golban Marin de la care au pretins 1 700 euro, ceea ce constituie echivalentul sumei de 26 786 lei, conform ratelor oficiale medii stabilite de Banca Națională a Moldovei (BNM) pentru luna iunie 2010, în schimbul cărora susțineau că vor influența persoane publice din cadrul Ministerului Educației și Tineretului să perfecteze și să elibereze pe numele lui Golban Marin, diplomă de absolvire a Universității Tehnice din Moldova. Tot atunci, Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru au primit de la Golban Marin prima rată din banii anterior preținși în sumă de 1 000 euro, ceea ce constituie echivalentul sumei de 15757 lei, conform ratelor oficiale medii stabilite de Banca Națională a Moldovei (BNM) pentru luna iunie 2010. Restul banilor în sumă de 700 euro, urmând a fi primiți de Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru peste două săptămâni. Ulterior, în aceeași perioadă de timp data exactă nu a fost stabilită

de organul de urmărire penală, Iachimciuc Vitalie, acționând de comun acord cu Ghimp Petru, împreună cu care aflându-se în mun. Chișinău, s-au întâlnit cu Golban Marin de la care au primit restul banilor în sumă de 700 euro, ceea ce constituie echivalentul sumei de 11 029 lei, conform ratelor oficiale medii stabilite de Banca Națională a Moldovei (BNM) pentru luna iunie 2010. Prelungind acțiunile sale criminale, în seara zilei de 25 iulie 2010, Iachimciuc Vitalie, acționând împreună și de comun acord cu Ghimp Petru, aflându-se în autoturismul de model „Subaru Impreza” cu numerele de înmatriculare C TX 321 ce aparține lui Iachimciuc Vitalie, parcat pe str. ***** din mun. Chișinău, i-au înmânat lui Golban Marin Diploma de licență falsă cu seria ALII nr. 000025827 cu numărul de înregistrare 509421811729 eliberată pe numele lui Golban Marin de Universitatea Tehnică a Moldovei, care certifică deținerea de titular a licenței de inginer în domeniul „Construcții și inginerie civilă”.

3. Ghimp Petru *****, în perioada de timp 01-30 iunie 2010, data exactă nu a fost stabilită de organul de urmărire penală, prin înțelegere prealabilă cu Iachimciuc Vitalie împreună cu care aflându-se în mun. Chișinău, s-au întâlnit cu Golban Marin de la care au pretins 1 700 euro, ceea ce constituie echivalentul sumei de 26 786 lei, conform ratelor oficiale medii stabilite de Banca Națională a Moldovei (B.N.M.) pentru luna iunie 2010, în schimbul cărora susțineau că vor influența persoane publice din cadrul Ministerului Educației și Tineretului să perfecteze și să elibereze pe numele lui Golban Marin, diplomă de absolvire a Universității Tehnice din Moldova. Tot atunci, Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie au primit de la Golban Marin prima rată din banii anterior preținși în sumă de 1 000 euro, ceea ce constituie echivalentul sumei de 15 757 lei, conform ratelor oficiale medii stabilite de Banca Națională a Moldovei (BNM) pentru luna iunie 2010. Restul banilor în sumă de 700 euro, urmând a fi primiți de Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie peste două săptămâni. Ulterior, în aceeași perioadă de timp data exactă nu a fost stabilită de organul de urmărire penală, Ghimp Petru, acționând de comun acord cu Iachimciuc Vitalie, împreună cu care aflându-se în mun. Chișinău, s-au întâlnit cu Golban Marin de la care au primit restul banilor în sumă de 700 euro, ceea ce constituie echivalentul sumei de 11 029 lei, conform ratelor oficiale medii stabilite de Banca Națională a Moldovei (BNM) pentru luna iunie 2010. Prelungind acțiunile sale criminale, în seara zilei de 25 iulie 2010, Ghimp Petru, acționând împreună și de comun acord cu Iachimciuc Vitalie, aflându-se în autoturismul de model „Subaru Impreza” cu numerele de înmatriculare C TX 321 ce aparține lui Iachimciuc Vitalie, parcat pe str. ***** din mun. Chișinău, i-au înmânat lui Golban Marin Diploma de licență falsă cu seria ALII nr. 000025827 cu numărul de înregistrare 509421811729 eliberată pe numele lui Golban Marin de Universitatea Tehnică a Moldovei, care certifică deținerea de titular a licenței de inginer în domeniul „Construcții și inginerie civilă”.

Solicitările apelantului:

4. *Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatului Oleg Eni în interesele inculpatului Iachimciuc Vitalie, la 30 iulie 2021, în termen a depus apel, prin care a solicitat admiterea apelului. Casarea integrală a sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2021 prin care Iachimciuc Vitalie *****, născut la *****, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) din Codul Penal fiind condamnat în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1500 (una mie cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 (treizeci mii) lei. Pronunțarea unei noi hotărâri prin care a înceta urmărirea penală pe cauza penală Nr. 2019970678 în privința cet. Iachimciuc Vitalie ***** născut la ***** învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit.(b) Cod penal, revocând toate măsurile preventive și alte măsuri procesuale de constrângere în privința acestuia.*

5. *În motivarea cererii de apel avocatul a indicat că, urmărirea penală în prezenta cauză a fost disjunsă la 28.11.2019 din cauza penală nr.2010036569 în privința lui Iachimciuc Vitalie *****, pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. 2 lit. (b) Cod penal.*

6. *Partea apărării indică că urmărirea penală pe cauza nr.2010036569 a fost pornită la data de 03.08.2010 de către organul de urmărire penală al CCCEC conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.326 alin.(2) lit.(b) Cod penal, pe faptul traficului de influență comis de cet. Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie. Conform actului procedural de începere a urmăririi penale la 02.08.2010 cet. Golban Marin prin denunț a sesizat CCCEC despre faptul, că cet. Gimp Petru în complicitate cu Iachimciuc Vitalie au comis acțiuni de trafic de influență. Acesta a fost recunoscut în calitate de bănuit prin ordonanța din 28.08.2014. Tot atunci ultimul a fost audiat în calitate de bănuit. La 26.11.2014 Iachimciuc Vitalie a fost pus sub învinuire.*

7. *Astfel, avocatul indică că la data nominalizată erau în vigoare prescripțiile din art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, că bănuitul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune, până la punerea ei sub învinuire. Această consecutivitate juridică atestă evident și concludent că Iachimciuc V. a fost procedural recunoscut și a obținut calitatea de bănuit deja în temeiul ordonanței din 03.08.2010, conform căreia urmărirea penală a fost pornită pe art. 326 alin.(2) lit.(b) Cod penal nu doar anume în privința lui, dar indicându-se și modul săvârșirii ei de către acesta, locul, timpul, motivele și consecințele infracțiunii.*

8. *Astfel, apărarea menționează că termenul de menținere a lui Iachimciuc Vitale în calitate de bănuit a depășit limita de trei luni, fiind încălcată procedura punerii lui sub învinuire, or, din ordonanța de pornire a urmăririi penale*

din 03.08.2010 rezultă că organul de urmărire penală, chiar din momentul inițial al pornirii urmăririi penale, i-a atribuit lui Iachimciuc Vitalie statutul procesual de bănuț, așa cum a indicat concret fapta pe care o consideră ca infracțiune, încadrarea juridică a infracțiunii, și că această infracțiune este săvârșită de Iachimciuc Vitalie. Mai mult, această concluzie rezultă și din partea constatatoare a ordonanței nominalizate, în care se indică fapta săvârșită de Iachimciuc Vitalie și calificarea acesteia în baza art. 326 alin.(2) lit.(b) Cod penal.

9. Astfel, avocatul Oleg Eni indică că ordonanța de pornire a urmăririi penale din 03.08.2010, echivalează cu o ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuț în sensul art. 63 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, în care organul de urmărire penală a expus fapta infracțională ca pe una deja constatată și săvârșită de o persoană concretă - Iachimciuc Vitalie, însoțită de calificarea juridico-penală a acestei fapte, și dincolo de orice dubiu indică că persoana concretă este urmărită penal pentru această faptă.

10. Deci, apărarea susține că organul de urmărire penală a oficializat suspiciunile de săvârșire a unei infracțiuni față de o persoană concretă, în continuare acțiunile de urmărire penală fiind îndreptate spre acumularea probelor privind vinovăția persoanei concretizată în ordonanță. Conținutul ordonanței din 03.08.2010, a ofițerului de urmărire penală al Direcției Generale Urmărire Penală a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției - Adrian Lupăcescu, dispozitivul și motivarea acesteia, este expus într-o manieră care exclude apariția suspiciunilor față de Iachimciuc Vitalie, așa cum, sunt descrise acțiunile, încadrarea faptei și indicarea directă la Iachimciuc Vitalie că le-a săvârșit, fiind declanșată urmărirea penală în privința acestuia, abordare efectuată prin punerea accentului pe principiul procesului echitabil în sensul previzibilității normelor de drept inserate la art. 63 Cod de procedură penală.

11. Astfel, partea apărării subliniază că pornirea urmăririi penale *in personam* are valența unei acuzații în materie penală. Pornirea urmăririi penale *in personam*, în privința lui Iachimciuc Vitalie și neinformarea acestei persoane despre dreptul la apărare, în timp ce legislația națională prescrie în mod imperativ informarea bănuțului despre acuzațiile aduse și drepturile procesuale în termen de 5 zile (cu anumite excepții care nu sunt relevante cazului din speță), nu se conciliază cu principiile de drept ale unui proces echitabil.

12. Deci, avocatul inculpatului menționează că termenul de atribuire lui Iachimciuc Vitalie a statutului de bănuț urmează a fi calculat de la 03.08.2010 - data emiterii ordonanței, prin care a fost pornită urmărirea penală și a fost recunoscut Iachimciuc Vitalie în calitate de bănuț, indiferent dacă organul de urmărire penală a respectat sau nu obligația de a-i aduce la cunoștința bănuțului această ordonanță și informația despre drepturile procedurale, obligație inserată la art. 63 alin. (11) Cod de procedură penală.

13. Concomitent cu pornirea urmăririi penale, organul de urmărire penală a stabilit existența bănuielii rezonabile care a constituit obiectul cercetărilor în cauza penală nominalizată, acțiunile constatate fiind imputate anume lui Iachimciuc Vitalie.

14. Astfel, apărătorul relatează că Iachimciuc Vitalie a fost pus sub învinuire și audiat în calitate de învinuit la 26.11.2014, fapt realizat în afara termenului de trei luni, adică contrar prevederilor art. 63 alin. (2) pct. 3), alin. (3) Cod de procedură penală. Or, din materialele cauzei rezultă că calitatea de bănuț a lui Iachimciuc V. se impunea a fi calculată din momentul pornirii urmăririi penale și anume, din 03.08.2010 până la 03.11.2010, dată după care organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu și necondiționat să-l scoată de sub urmărire penală.

15. Mai mult avocatul susține că actele de urmărire penală îndeplinite de organul de urmărire penală (procuror) în perioada de după 03.11.2010 sunt lovite de nulitate nu atât în temeiul prevederilor art. 251 Cod de procedură penală, cât în temeiul faptului că sunt contrare principiului de drept aplicat în jurisprudența națională și internațională - dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori, ce corespunde hotărârii Cu*****i Constituționale menționate, Constituției R.M. și prevederilor CEDO.

16. În concluzie, apărarea susține că împrejurările nominalizate întemeiază soluția de a înceta procesul penal în privința inculpatului Iachimciuc Vitalie în baza art. 326 alin. (2) lit.(b) Cod penal, în temeiul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspundere penală or, potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dacă există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală se adoptă o sentința de încetare a procesului penal.

17. *Împotriva sentinței instanței de fond a declarant apel și avocatul Eduard Melnic, în interesele inculpatului Petru Ghimp, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a sentinței de condamnare, adoptate de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2021 și dispunerea achitării cetățeanului Ghimp Petru în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal al Republicii Moldova.*

18. În motivarea apelului, avocatul a indicat că, urmărirea penală, în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova, a fost începută, conform ordonanței organului de urmărire penală, în data de 03 august 2010.

19. Termenul rezonabil al desfășurării procesului penal se află în legătură cauzală directă cu termenul de menținere a persoanei în calitate de bănuț, care nu poate depăși trei luni, potrivit prevederilor art. 63 alin. (2) punctul 3) din CPP al Republicii Moldova, în vigoare conform situației din 03 august 2010, în interiorul căruia, organul de urmărire penală are obligația, conform art. 19 al. (3) din CPP al Republicii Moldova, de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția

atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

20. Prelungirea menținerii calității de bănuț mai mult de trei luni poate avea loc doar în situații excepționale, care se referă la complexitatea cauzei penale din punct de vedere a gravității infracțiunii imputate și a volumului de acțiuni, care urmează a fi întreprinse.

21. Respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală, care constituie o etapă a procesului penal, în conformitate cu prevederile art. 20 al. (4) din CPP al Republicii Moldova, este asigurată de către procuror (art. 52 al. (1) punctul 7) din CPP al Republicii Moldova.

22. În acest context, potrivit materialelor dosarului penal, apărarea constată că nu există nici o ordonanță a organului de urmărire penală referitor la recunoașterea cetățeanului Petru Ghimp în calitate de bănuț de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din CP al Republicii Moldova sau alte acte procedurale, conform prevederilor art. 63 alin. (1) din CPP al Republicii Moldova, în vigoare la data începerii urmării penale.

23. Calitatea de bănuț a cetățeanului Petru Ghimp o reținem din ordonanța organului de urmărire penală privind începerea urmării penale din 03 august 2010,[^] din conținutul căreia, se atestă o bănuială rezonabilă în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din CP al Republicii Moldova.

24. Prin urmare, pornind de la art. 63 alin. (2) subpunctul 3) din CPP al Republicii Moldova, în vigoare, conform situației din 03 august 2010, organul de urmărire penală nu a fost în drept să mențină în calitate de bănuț cetățeanul Petru Ghimp mai mult de 3 luni, adică nu mai târziu de 03 noiembrie 2010, însă această stare de fapt, în mod ilegal, a continuat și s-a menținut aproximativ 10 ani de zile, până la adoptarea ordonanței de punere sub învinuire din 21 septembrie 2020.

25. Instanța de judecată, analizând argumentele menționate supra, susține că nu au fost violate drepturile inculpaților prevăzute de art. 63 din CPP al Republicii Moldova, precum și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, indicând că, deși inculpații au fost menționați în ordonanța privind pornirea urmării penale din 03 august 2010, față de acestea nu au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală ce ar determina existența unor repercusiuni importante în drepturile și libertățile acestora (punctul 26 din actul judecătoresc).

26. Partea apărării supune criticii opinia dată, deoarece este eronată, atât din punct de vedere al interpretării, cât și din punct de vedere a stării de fapt, care se atestă în cauza penală.

27. Astfel, consideră că prin lipsa unor *repercusiuni importante* în drepturile și libertățile inculpaților nu poate fi respinsă soluția unei încetări a

procesului penal, deoarece această expresie are un caracter relativ și nu poate fi constatată pe deplin, or strictetea desfășurării procesului penal, în conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod, care are ca obiectiv respectarea drepturilor și libertăților omului, nu admite anumite excepții generate de așa numitele repercusiuni.

28. Mai mult, opinia instanței de judecată referitor la faptul că față de acestea nu au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală este una contradictorie, deoarece, anume, ca urmare a începerii urmăririi penale din 03 august 2010, organul de urmărire penală în privința inculpaților a efectuat acțiuni de urmărire penală exprimate prin interceptarea convorbirilor telefonice (încheierile judecătorului de instrucție din 04 august 2010 (f. d. 35); din 02 septembrie 2010 (f. d. 41); din 01 octombrie 2010 (f. d. 49); din 28 octombrie 2010 (f. d. 59).

29. Dacă, totuși, admite opinia instanței de judecată referitor la lipsa unor acțiuni e urmărire penală în privința inculpaților, atunci se impune o altă prevedere legală, care a fost ignorată de către partea acuzării și acceptată neîntemeiat de către instanța de judecată, și anume, alineatul (4) din art. 63 al CPP, conform căruia, până la expirarea termenului de 3 luni, în lipsa efectuării unor acțiuni procesuale, organul de urmărire penală era obligat să dispună scoaterea persoanei de sub urmărire penală.

30. Nerespectarea normei de drept menționate atestă o încălcare gravă a principiului legalității procesului penal nominalizat, fapt, care atrage nulitatea actelor procesuale efectuate de către organul de urmărire penală, procuror după 03 noiembrie 2010, în conformitate cu art. 251 alin. (1) din CPP al Republicii Moldova, deoarece încălcarea comisă nu poate fi înlăturată decât prin anularea aceluia act.

31. Astfel, apărarea consideră că ordonanțele de punere sub învinuire din 28 noiembrie 2019 și 21 septembrie 2020, aduse la cunoștință în data de 21 septembrie 2020 ora 14:20, de asemenea, sunt nule, deoarece încălcarea termenului de trei luni stabilit de lege nu poate fi înlăturată decât prin anularea acestora.

32. Suplimentar, avocatul menționează că ordonanțele de punere sub învinuire 28 noiembrie 2019 și 21 septembrie 2020, reprezentând un act procedural, prin care, partea acuzării consemnează tragerea la răspundere penală, de asemenea, trebuie să fie emise în conformitate cu legalitatea procesului penal.

33. Prin ordonanțele 28 noiembrie 2019 și 21 septembrie 2020, cu un conținut identic, emise de către procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Alexandru Morcov, s-a dispus: Punerea sub învinuire în prezenta cauză penală a cet. Ghimp Petru *****, incriminându-i săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42

alin. (2), art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal.

34. În conformitate cu condițiile terminării urmăririi penale și trimiterea cauzei în judecată, stabilite de art. 289 din CPP al Republicii Moldova, apărarea reține, că organul de urmărire penală, în cazul constatării unor probe concludente și suficiente pentru a termina urmărirea penală, înaintează procurorului dosarul însoțit de un raport, în care consemnează rezultatul urmăririi, cu propunerea de a dispune una din soluțiile prevăzute în art. 291.

35. Procurorul, după primirea dosarului, însoțit de raportul organului de urmărire penală, verifică materialele dosarului și acțiunile procesuale efectuate, dispunând una din soluțiile prevăzute în art. 291 din CPP al Republicii Moldova.

36. În cazul din speță, organul de urmărire penală a transmis procurorului doar materialele dosarului, fără a întocmi un raport, așa cum prevede, în mod imperativ, art. 289 din CPP al Republicii Moldova.

37. Această omisiune comisă de către organul de urmărire penală și acceptată de către procuror, de asemenea, constituie o încălcare a principiului legalității procesului penal, fapt, care atrage nulitatea ordonanțelor respective, deoarece s-au emis cu depășirea atribuțiilor.

38. Nulitatea actelor procedurale reprezintă o circumstanță, care exclude urmărirea penală și cade sub incidența art. 275 pct. 9) din CPP al Republicii Moldova.

39. Prin urmare, constatarea temeiurilor stabilite în art. 251, 275 pct. 9) din CPP al Republicii Moldova, constituia pentru instanța de judecată un temei de drept, potrivit art. 332 din CPP al Republicii Moldova, de încetare a procesului penal în cauza respectivă.

40. Pe lângă alegerile menționate, care reprezintă un temei de sine stătător pentru încetarea procesului penal, partea apărării consideră că probatoriul acceptat de către instanța de judecată nu stabilește și nu dovedește capătul de acuzare, or, potrivit declarațiilor martorului cheie al părții acuzării - Marin Golban, se reține că pentru organizarea promovării susținerii examenelor de licență înainte de termen, acesta a achitat lui Ghimp Petru suma de 1 700 euro.

41. În virtutea acestei declarații, pe care se bazează acuzatorul de stat, apărarea constată cu lux de amănunte că partea acuzării nu dispune, și la materialele cauzei penale nu există nici o probă concludentă, care ar confirma faptul transmiterii banilor dlui Ghimp Petru. Mai mult, potrivit declarațiilor inculpatului Iachimciuc Vitalie, s-a constatat că anume acesta a primit suma de bani, care, ulterior, a fost transmisă cetățeanului Mihail Vainștain.

42. Faptul că Marin Golban, având calitatea de martor, a fost preîntâmpinat de răspundere penală pentru declarații mincinoase, iar declarațiile lui Petru Ghimp, care a negat orice primire a banilor, reprezintă o metodă de apărare, partea apărării consideră că învinuirea înaintată nu poate fi bazată exclusiv pe declarațiile unui

martor cheie, care ar avea un caracter prestabilit, veridicitatea cărora nu este posibil de stabilit prin surse suplimentare.

43. În susținerea acestei opinii, avocatul menționează prezumția nevinovăției, garantată de art. 8 din CPP al Republicii Moldova, în conformitate cu care, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

44. Avocatul menționează că, faptul primirii banilor de către Ghimp Petru are o semnificație deosebită pentru partea acuzării în sensul confirmării învinuirii incriminate prin copă****cipare, însă existența unei înțelegeri prealabile dintre persoanele inculpate nu este confirmată, or, acțiunile lui Ghimp Petru au fost limitate la organizarea cunoștinței lui Marin Golban cu Iachimciuc Vitalii, ceea ce nu demonstrează caracterul penal al acestora.

45. Dat fiind, că infracțiunea incriminată cetățeanului Petru Ghimp face parte din categoria infracțiunilor grave, în conformitate cu art. 16 din CP al Republicii Moldova, apărarea consideră că partea acuzării urma să acumuleze probe concludente în susținerea concluziilor de învinuire, or, alegațiile acuzatorului de stat referitor la implicarea cetățeanului Ghimp Petru în pretinderea, primirea personală de bani pentru persoane publice, despre care se susține că ar urma să îndeplinească unele acțiuni în exercitarea funcției sale, nu sunt confirmate în mod incontestabil.

46. În acest sens, partea apărării indică că încălcările constatate în cadrul desfășurării procesului penal din speță, lipsa probelor concludente în privința cetățeanului Ghimp Petru referitor la comiterea infracțiunii incriminate, generează adoptarea unei sentințe de achitare.

Argumentele părților:

47. În ședința instanței de apel, avocatul Oleg Eni, a solicitat admiterea apelului declarat în interesele inculpatului Iachimciuc Vitalie, cu casarea sentinței instanței de fond și cu emitere a unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesul penal pe motiv că sunt alte circumstanțe care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

48. Avocatul Eduard Melnic, în interesele inculpatului Ghimp Petru, a solicitat admiterea apelurilor declarate în interesele inculpaților, cu casarea sentinței instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care Ghimp Petru să fie achitat, reiterând motivele de fapt și de drept indicate în cererea de apel.

49. Acuzatorul de stat în persoana procurorului Alexandru Casir a solicitat respingerea apelurilor declarate de partea apărării ca fiind nefondate și neîntemeiate, cu menținerea în vigoare a sentinței instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată.

50. Inculpații Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru în ședința instanței de apel, nu s-au prezentat, dar prin cereri au solicitat examinarea cauzei în lipsa lor.

Aprecierea instanței de apel:

51. Audiind opiniile pa****cipanților la proces, studiind materialele cauzei penale, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite apelurile declarate de avocați, în interesele inculpaților, cu casarea totală a sentinței din 16 iulie 2021 și cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

52. Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală instanța de apel judecând apelul verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, al. (2) prevede că instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Al.(5) prevede că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate.

53. În conformitate cu prevederile art. 415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de apel judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casează sentința și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

54. Astfel, verificând legalitatea hotărârii atacate Colegiul penal reține că învinuirea adusă inculpaților Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru în baza art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, urmează a fi încetată pe motiv că, există alte circumstanțe care înlătură tragerea la răspundere penală.

55. Totodată, Colegiul penal reține că, instanța de fond a constatat fapta ilicită ca fiind dovedită și a adoptat sentința de condamnare a inculpaților Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru în baza art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, aplicându-le pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1500 unități convenționale, iar pentru a concluziona astfel, instanța de fond a reținut că, vinovăția acestora a fost pe deplin dovedită prin cumul de probe pe****nente, concludente, utile, veridice și care coroborează între ele, fiind recercetate în instanța de apel și anume:

- ***Declarațiile inculpatului Iachimciuc Vitalie *****, care fiind audiat în instanța de fond a declarat că*** învinuirea îi este clară și o recunoaște pa****al, astfel, comunicând că, cu inculpatul Ghimp Petru se cunoaște din anul 2008. La fel se cunoaște și cu Mihail Vainștein ultimul cândva într-o discuție i-a comunicat că poate perfectă în mod legal diplome de licență. Într-o discuție avută cu Ghimp Petru acesta la întrebat dacă poate să-l ajute pe un coleg de al său pe nume Marina Golban să-și perfecteze o diplomă de licență. Astfel, chestiunea dată a discutat-o cu Mihail Vainștein care i-a comunicat că poate în mod legal să soluționeze această problemă. Ca rezultat s-au întâlnit toți patru și anume: Ghimp Petru, Marin Golban și Mihail Vainștein. La acea întâlnire Mihail Vainștein a comunicat că poate să-i perfecteze în mod legal lui Marin Golban o diplomă de licență. Ca urmare a faptului că Mihail Vainștein locuia în regiunea Transnistreană

acesta la rugat să-i transmită lui Marin Golban diploma. Suplimentar la întrebările procurorului inculpatul a comunicat că nu a avut careva dubii în faptul că Mihail Vainștein va perfecta o diplomă de licență în mod legal. De la Marin Golban pentru perfectarea diplomei a luat suma de 1700 Euro care i-a transmis lui Mihail Vainștein. Ce a făcut acesta în continuare cu banii nu cunoaște.

- ***Declarațiile inculpatului Ghimp Petru, care fiind audiată în ședința de judecată a instanței de fond a comunicat că*** învinuirea îi este clară și o recunoaște pa****al, astfel, comunicând că în anul 2006 a început să-și facă studiile la UTM. Ca coleg de facultate o avea pe Golban Olga. Într-o discuție Olga la întrebat dacă are posibilitatea să-l ajute pe soțul ei să-și rezolve o problemă. Acesta dorea să obțină o diplomă de licență prin finisarea studiilor universitare în regim urgent. Tot atunci i-a comunicat Olgăi că are niște prieteni care ar putea să rezolve această întrebare. Între timp a făcut cunoștință cu soțul Olgăi, acesta fiind Marin Golban. Astfel, i-a făcut cunoștință lui Marin cu Iachimciuc Vitalie și Mihail Vainștein. Careva sume bănești de la Golban Marin nu a luat. La moment nu ține minte care a fost motivul că Marin Golban dorea să obțină în mod urgent o diplomă. Personal pe Mihail Vainștein nu l-a cunoscut. După cazul dat la Iachimciuc Vitalie și Mihail Vainștein cu astfel de întrebări nu s-a adresat. În anul 2010 automobil personal nu a avut. Mihail Vainștein avea un automobil de model „Subaru”.

- ***Declarațiile martorului Golban Marin, care fiind audiată în ședința de judecată a instanței de fond a comunicat că*** în anii 2003-2005 a făcut studiile la Colegiul de Construcție, iar în anii 2005-2009, a făcut studiile la universitate. Colegiul la finisat mai rapid ca alți colegi deoarece în acest sens a depus o cerere la Ministerul Educației și a fost acceptată. Fiind student la Universitatea Tehnică la fel a dorit să finiseze studiile mai rapid. Chestiunea dată a discutat-o și cu soția, Golban Olga. Peste ceva timp soția i-a comunicat că un coleg de al său pe nume Petru are careva cunoșți la Ministerul Educației și acesta poate să ajute la organizarea absolvirii universității mai rapid. Astfel, s-a întâlnit cu colegul soției și anume Ghimp Petru. Ultimul i-a promis că în schimbul unei sume de bani poate să-i soluționeze întrebarea cu privire la absolvirea înainte de termen a universității și obținerea diplomei de licență. Ulterior, peste circa o lună Ghimp Petru i-a adus o diplomă pe numele său fapt care i s-a părut straniu, or, nu a susținut careva examene de absolvire. Tot atunci a apelat la Centru Național Anticorupție pentru a verifica dacă în acest sens nu a fost încălcată legislația. Colaboratorii CNA au verificat autenticitatea diplomei și s-a constatat că aceasta este falsă. În acea perioadă nu a mai finisat universitatea. Ghimp Petru de fiecare dată îi dădea asigurări că totul este legal. La o întâlnire a fost prezent și inculpatul Iachimciuc Vitalie. Din câte își aduce aminte soția Golban Olga nu a fost prezentă niciodată la întâlnirile pe care li-a avut cu inculpații. Diploma a primit-o de la Ghimp Petru

după 2 luni de zile de la transmiterea banilor. Bani la fel i-a transmis lui Ghimp Petru.

- ***Declarațiile martorului Golban Olga, care fiind audiată în ședința de judecată a instanței de fond a comunicat că***, inculpatul Ghimp Petru îi este un fost coleg de facultate. Împreună și-au făcut studiile la Universitatea Tehnică. Într-o zi inculpatul Ghimp Petru i-a comunicat că are careva cunoscuți la Ministerul Educației și poate să-i ajute soțul Golban Marin să finiseze universitate cu un an mai devreme și respectiv să obțină o diplomă de licență. Astfel, soțul Golban Marin la sunat pe Ghimp Petru și au discutat în detaliu subiectul dat. Peste ceva timp Petru i-a adus o diplomă de absolvire a Universității Tehnice. Soțul său verificând diploma în baza de date a Ministerului Educație a depistat că aceasta nu este înregistrată. Suplimentar la întrebările procurorului martorul a comunicat că pentru prima dată când a discutat cu Ghimp Petru chestiunea dată au fost prezenți și alți colegi de facultate. Pentru serviciul dat lui Petru i-au achitat suma de 1700 de Euro. La întrebările avocaților martorul a comunicat că inculpatul Iachimciuc Vitalie nu îi este cunoscut. Din câte cunoaște soțul i-a transmis lui Ghimp Petru din acte doar copia buletinului de identitate.

- ***Declarațiile martorului Ioncu Vladelin Vladimer, fiind audiat în ședința de judecată a comunicat că***, îl cunoaște pe inculpatul Ghimp Petru, iar inculpatul Iachimciuc Vitalie nu-i este cunoscut. În anul 2010 a fost student la Universitatea Tehnică din R. Moldova. Ghimp Petru îi este un fost coleg de facultate. Golban Olga i-a fost colegă la colegiu și ulterior colegă de universitate. Într-o zi în anul 2010 fiind la universitate au început cu colegii să discute despre diplome de licență, la discuție era prezentă și Golban Olga. În acea discuție Ghimp Petru li-a comunicat că are o persoană cunoscută care ar putea să organizeze perfectarea unei diplome de licență. Ulterior a aflat că la serviciile lui Ghimp Petru a apelat soțul Olgăi, pe nume Golban Marin. Nu cunoaște dacă între Olga și Ghimp Petru au existat careva conflicte din această cauză. Nu cunoaște dacă diploma care urma a fi perfectată de Ghimp Petru ar fi fost falsă.

- ***Procesul-verbal privind cercetarea la fața locului din 21.11.2019***, conform căruia s-a cercetat purtătorul de informații de tip CD, de model „BARGES”, cu capacitate de 700 MB, prezentat la 02.08.2010 de către Golban Marin, conform căruia s-a constatat că la 27.07.2010 între Golban Marin și Iachimciuc Vitalie a avut loc o discuție de unde rezultă că ultimii comunică despre faptul necesității efectuării corectării greșelilor admise în diploma primită anterior de către Golban Marin de la Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru, precum și susținerea de către Iachimciuc Vitalie a faptului că are influență asupra unor personae publice din cadrul Ministerului Învățământului pentru ca aceștia să faciliteze obținerea mai repede a diplomei de absolvire a Univeristății Tehnice din Moldova de către cet. Golban Marin.

- ***Stenograma convorbirii purtate la 27.07.2010 între cet. Golban Marin (condiționat marcat G) și cet. Iachimciuc Vitalie (condiționat marcat I)*** (f.d.25-26,vol.I; f.d.35-38,vol.II).

- ***Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor din 06.08.2019***, conform căruia s-a constatat că la 05.08.2010 între cet. Golban Marin și cet. Iachimciuc Vitalie a avut loc o întâlnire unde în discuție în intervalul de timp 20:27–20:33, ultimii au comunicat despre faptul necesității efectuării corectării greșelilor admise în diploma primită anterior de către Golban Marin de la Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru, precum și susținerea de către cet. Iachimciuc Vitalie a faptului că are influență asupra unor personae publice din cadrul Ministerului Învățământului pentru ca aceștia să faciliteze obținerea mai repede a diplomei de absolvire a Univeristății Tehnice din Moldova de către cet. Golban Marin.

- ***Stenograma convorbirii purtate la 05.08.2010 între cet. Golban Marin (condiționat marcat G) și cet. Iachimciuc Vitalie (condiționat marcat I)*** (f.d.66-69,vol.I; f.d.77-80,vol.II).

- ***Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice purtate de Iachimciuc Vitalie ***** de la nr. 078284143 din 28.11.2019***, conform căruia s-a constatat că în perioada 04.08.2010-28.11.2010 cet. Iachimciuc Vitalie ***** a purtat mai multe discuții telefonice cu cet. Golban Marin, Ghimp Petru și Vainștein Mihail, unde ultimii au comunicat despre faptul necesității efectuării corectării greșelilor admise în diploma primită anterior de către Golban Marin de la Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru, susținerea de către cet. Iachimciuc Vitalie și GhimpPetru a faptului că au influența asupra unor personae publice din cadrul Ministerului Învățământului pentru ca aceștia să faciliteze obținerea mai repede a diplomei de absolvire a Univeristății Tehnice din Moldova pentru cet. Golban Marin și soția acestuia Golban Olga, contra sumei de 1700 euro fiecare. Tot în cadrul discuțiilor se adeverește faptul transmiterii sumei de 1700 de euro de către Golban Marin lui Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie.

- ***Stenograma convorbirilor purtate în perioada 04.08.2010-28.11.2010 între cet. Iachimciuc Vitalie ***** și cet-nii Golban Marin, Ghimp Petru și Vainștein Mihail*** (f.d.73-85,vol.I; f.d.84-107,vol.II).

- ***Procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice purtate de Ghimp Petru de la nr. 079440377 din 28.11.2019***, conform căruia s-a constatat că în perioada 04.08.2010-28.11.2010 cet. Ghimp Petru a 05 (cinci) discuții telefonice cu cet. Iachimciuc Vitalie ***** și anume: la 05.09.2010, ora 15:22:25-15:25:38; 06.09.2010, ora 16:47:22-16:49:04; 24.09.2010, ora 16:20:47-16:23:02; 25.09.2010, ora 13:36:36-13:37:00; 25.09.2010, ora 15:32:02- 15:32:56. Conform discuțiilor supra ultimii au comunicat despre faptul necesității efectuării corectării greșelilor admise în

diploma primită anterior de către Golban Marin de la Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru se interesa dacă are vreun răspuns referitor la diploma lui Golban Marin și faptul dacă Vainștein Mihail a venit din România și dacă are vreun răspuns referitor la diploma lui Golban Marin. Stenogramele nu se reproduc, deoarece se suprapun cu cele indicate de mai sus (f.d.87-91,vol.I; f.d.109-114,vol.II).

- **Înregistrarea audio** a discuției care a avut loc la 27.07.2010 între cet. Golban Marin și cet. Iachimciuc Vitalie, care se află pe purtătorul de informații de tip CD, de model „BARGES”, cu capacitate de 700 MB, prezentat la 02.08.2010 de către cet. Golban Marin. Înregistrarea audio a fost examinată prin procesul-verbal din 21.11.2019 (f.d.24,vol.I; f.d.34,vol.II).

- **Procesul-verbal de ridicare din 04.08.2010 (în temeiul ordonanței de ridicare din 04.08.2010)** a diplomei de licență ALII 000025827 cu nr. de înregistrare 509421811729 eliberată la 27 iunie 2009 cet. Golban Marian și anexa (f.d.136-137,vol.II).

- **Procesul-verbal de cercetare a documentelor din 27.08.2012** prin care a fost cercetată diploma de licență ALII 000025827 cu nr. de înregistrare 509421811729 eliberată la 27 iunie 2009 cet. Golban Marian și suplimentul la diploma (f.d.138-139,vol.II).

- **Procesul-verbal de verificare a validității actelor de studii nr.15-21 din 21 iunie 2011** prin care se atestă că Blancheta diplomei ALII 000025827 diferă de modelele blanchetelor anului 2009, în pa*****cular, inscripționările de protecție ale hî*****ei diferă ca structură de cele aplicate pe blanchetele de licență, ediția anului 2009. La fel, se atestă că diploma cu nr. 509421811729 nu a fost eliberată de către CTICE niciodată (f.d.154, vol. II);

- **Copuri delict:** copia Diplomei de licență ALII 000025827 cu nr. de înregistrare 509421811729 eliberată la 27 iunie 2009 cet. Golban Marian și suplimentul la diplomă au fost recunoscute în calitate de corp delict prin ordonanța din 27.08.2012 (f.d.140-151, vol.II).

56. În instanța de apel, pa*****cipanții la proces nu au solicitat anexarea de probe, indicând la probele reținute de către instanța de fond.

57. Colegiul penal examinând materialele cauzei în raport cu cele invocate în apelurile avocaților, concluzionează că, procesul penal în privința lui Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru în baza art. 42 alin. (2), art. 326 alin. (2) lit. b) Cod Penal urmează a fi încetat în conformitate cu art. 391 alin. (1) pct. 6) din Cod de procedură penală, potrivit căruia se adoptă o sentință de încetare a procesului penal dacă există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

58. Potrivit art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275

pct. 5)-9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4),5) din Codul procedură penală, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

59. Conform art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazurile în care există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală.

60. Potrivit materialelor dosarului se stabilește că, urmărirea penală pe cauza nr.2010036569 a fost pornită la data de 03.08.2010 de către organul de urmărire penală al CCCEC conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.326 alin.(2) lit.(b) Cod penal, pe faptul traficului de influență comis de cet.Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie (f.d. 7, vol. I și f.d.1, vol.II).

61. Pornirea urmăririi penale a servit denunțul cet. Golban Marin din 02.08.2010, care a sesizat CCCEC despre faptul, că cetățenii Iachimciuc Vitalie și Gimp Petru în luna iunie 2010 susținând că au influență asupra funcționarilor din cadrul Ministerului Educației au estorcat de la el suma de 1700 euro pentru perfectarea diplomei de licență de absolvire a UTM (f.d. 20, vol. I).

62. Ulterior, acestor acțiuni au fost autorizate măsurile operative de investigații prin încheierile judecătorului de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04.08.2010 și ulterior prelungite, și anume de interceptare a convorbirilor cu înregistrarea de imagini, care urmau a avea loc între denunțatorul Golban Marin și Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie (f.d.32-65, vol.I).

63. Ca ulterior prin ordonanța din 28 august 2014 (f.d. 132, vol. I) Iachimciuc Vitalie să fie recunoscut în calitate de bănuit în baza art. 326 al.(2) lit.b), d). Tot atunci ultimul a fost și audiat în calitate de bănuit, iar la 26 noiembrie 2014 Iachimciuc Vitalie a fost pus sub învinuire (f.d. 137, vol. I).

64. Din 26.11.2014 de la momentul când a fost pus sub învinuire și până la 05 septembrie 2019 nu a fost efectuată nici o măsură pe caz, ca la data de 05.09.2019 Iachimciuc Vitalie să fie audiat suplimentar în calitate de învinuit, ca ulterior la 28 noiembrie 2019 din nou să fie pus sub învinuire (f.d. 147, vol. I) audiat suplimentar în calitate de învinuit (f.d.149, vol. I) și la 29 noiembrie 2019 cauza să fie expediată în instanța de judecată.

65. În continuarea acestui deziderat, Colegiul penal remarcă că prin ordonanța din 03 august 2010 a fost dispusă începerea urmăririi penale în privința lui Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie în baza art. 326 al.(2) lit.b) (f.d. 7, vol. II), la 28.08.2014 a fost recunoscut în calitate de bănuit Iachimciuc Vitalie pe cauza penală 2010036569 în baza art. 326 al.(2) lit.b), d) Cod penal, tot în continuare la data de 26.11.2014 Iachimciuc Vitalie este pus sub învinuire în baza art. 326 al.(1) Cod penal.

66. În acest context, organul de urmărire penală nu efectuează nici o investigație pe parcursul a 5 ani, ca la 28 noiembrie 2019 Ghimp Petru să fie pus

sub învinuire în baza art. 42, al.(2) art. 326 al.(2) lit.b) Cod penal (f.d. 202, vol. II).

67. Deci, cauza dată a fost pornită concret asupra unor persoane, adică împotriva lui Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie, deoarece există o bănuială rezonabilă că anume dâșii au comis traficul de influență, or, acuzarea adusă în materie penală se consideră a fi din momentul primei notificări și de aici urmează ca fiecare acțiune în privința persoanei, prevăzute de art. 63 Cod de procedură penală va determina organul de urmărire penală să asigure garanțiile stabilite prin Convenția Europeană a drepturilor omului, or, în sensul dispoziției art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, este considerată acea ordonanță în care organul de urmărire penală pentru prima dată de la pornirea urmăririi penale expune fapta infracțională ca pe o faptă deja constatată și săvârșită de o persoană concretă, în speța dată aceste persoane fiind Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie, însoțită de calificarea juridico-penală a faptei art. 326 alin. (2), lit. b) CP. Astfel, organul de urmărire penală oficializează suspiciunile existente privind săvârșirea unei infracțiuni concrete de către o persoană determinată deja, iar în continuare toate acțiunile organului sunt îndreptate spre acumularea de probe întru confirmarea vinovăției acesteia.

68. La acest capitol, Colegiul penal reține că, punere sub învinuire a lui Ghimp Petru din 28 noiembrie 2019 și a lui Iachimciuc Vitalie din 26 noiembrie 2014 și din 28 noiembrie 2019 sunt emise cu încălcarea termenului de înaintare a învinuirii.

69. Astfel, ofițerul de urmărire penală a constatat bănuiala rezonabilă că, în acțiunile persoanelor indicate sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2), lit. b) Cod Penal – traficul de influență, exprimat prin estorcarea și primirea banilor, de două sau mai multe persoane (f.d.5, vol. I, f.d.7, vol. II).

70. În contextul dat, urmează a se consemna și despre statuările din jurisprudența constantă a Cu*****i Europene, potrivit căreia în materie penală noțiunea de acuzație are un sens autonom, aceasta fiind interpretată ca o notificare oficială care emană de la autoritatea competentă a unui reproș de a fi comis o infracțiune. Aici, este relevant de a nota că, notificarea nu trebuie să aibă o anumită formă, având acest caracter orice act implicit, care emană de la autoritatea de stat și care produce efecte importante asupra situației persoanei, conținând o acuzație penală implicită.

71. Față de cele ce preced, se impune constatarea că, reieșind din legea procesual-penală națională coroborată cu jurisprudența Cu*****i Europene, statutul de bănuit al unei persoane nu este atribuit acesteia nemijlocit doar prin ordonanța de recunoaștere în această calitate, după cum pretinde procurorul, ci poate îmbrăca și alte forme, acest caracter avându-l orice act implicit, care întrunește condițiile enumerate de legiuitor și conține o acuzație penală directă în privința unei persoane.

72. Așadar, pornirea urmăririi penale în privința unei persoane concrete prezintă particularități aparte, or, în decizia Cu*****i Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr.123g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 274 alin. (7) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova (*începerea urmăririi penale*) nr. 12 din 07.02.2017, *Monitorul Oficial nr.85-91/38 din 24.03.2017*, s-a indicat expres că, toate acțiunile procesuale care se desfășoară la etapa premergătoare urmăririi penale au un caracter, *sui generis*, concentrat asupra scopului de a stabili și confirma existența bănuielii rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și este circumscrisă termenului de 30 de zile de la momentul sesizării sau autosesizării organului de urmărire penală sau a procurorului.

73. În același context, Curtea a mai notat că, pornind de la natura scopului acțiunilor la etapa premergătoare urmăririi penale, acestea se rezumă la constatarea faptei infracționale (*in rem*), însă nu și la formularea unei învinuiri în privința persoanei (*in personam*). Această regulă se aplică și la etapa pornirii urmăririi penale. Așadar, în ordonanța de începere a urmăririi penale se menționează doar fapta care a condiționat emiterea acesteia (*in rem*), or, *în cazul existenței unei bănuieli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de către o persoană concretă, organul de urmărire penală în asemenea situație trebuie să-i acorde toate garanțiile caracteristice unei acuzații în materie penală.*

74. Totodată, Colegiul penal remarcă că, potrivit art. 7 alin. (6) Cod de procedură penală, hotărârile Cu*****i Constituțional privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

75. Respectiv, în sensul art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, bănuït este persoana față de care există anumite suspiciuni sau probe privind săvârșirea infracțiunii, dar nu există suficiente probe pentru a înainta învinuirea și a o recunoaște în calitate de învinuit. Aceeași normă procesuală prevede trei acte procedurale prin care persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuït: procesul-verbal de reținere; ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; *ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuït.*

76. Pentru a conferi previzibilitate și claritate normei restrictive enunțate supra, Codul de procedura penală, la alin. (2) din art.63, reglementează termenele în care persoana poate avea calitatea de bănuït. Aceste termene variază de la 72 ore în cazul reținerii persoanei, 10 zile în cazul aplicării măsurii preventive neprivative de libertate și până la 3 luni sau, cu acordul Procurorului General sau al adjuncților săi, 6 luni în cazul emiterii unei ordonanțe.

77. În același scop legea procesuală, la alin. (3) din art. 63, reglementează

acțiunile pe care trebuie să le întreprindă în mod obligatoriu organul de urmărire penală. Astfel, la momentul expirării termenului reținerii organul de urmărire penală trebuie să elibereze bănuitul ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. Potrivit alin. (5) art. 63 Cod de procedură penală, *calitatea de bănuیت încetează din momentul eliberării reținutului, revocării măsurii preventive aplicate în privința lui ori, după caz, anulării ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuیت și scoaterii lui de sub urmărire, sau din momentul emiterii de către organul de urmărire penală a ordonanței de punere sub învinuire.*

78. Punerea persoanei sub învinuire permite organelor de urmărire penală, pe de o parte, să efectueze acțiunile necesare urmăririi penale, iar pe de altă parte, să facă previzibilă situația persoanei fără a leza drepturile fundamentale ale acesteia. Procedura scoaterii bănuitului de sub urmărire penală este reglementată de art.284 Cod de procedură penală.

79. Prin Legea nr.264-XVI din 28.07.2006, art.63 Cod de procedura penală a fost completat cu un nou alineat, prin care s-a reglementat procedura de scoatere a persoanei de sub urmărire penală în cazul expirării termenelor reglementate de alin.(2) art.63 Cod de procedură penală, prin încetarea acestei calități de drept. Aplicarea ulterioară a acestei norme a dus la lezarea drepturilor constituționale ale persoanelor, în special, prin refuzul organelor de urmărire penală și al instanțelor de judecată de a emite un act privind încetarea de drept a urmăririi penale și a calității de bănuیت.

80. În lumina interpretării coroborate a textelor legale de mai sus, raportate la actele cauzei, Colegiul conchide că, calitatea de bănuیت în privința lui Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie li-a fost atribuită acestora din momentul constatării faptei, adică, din **03 august 2010** și a expirat de drept la **03 noiembrie 2010**, data la care organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu și necondiționat să le înainteze învinuirea lui sau să-i scoată de sub urmărirea penală.

81. În speță, înaintarea învinuirii de către procuror a fost efectuată cu depășirea termenului legal, or, calitatea de bănuیت în privința lui Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie expirase de drept la data de 03 noiembrie 2010, iar prin faptul ca Iachimciuc Vitalie a fost recunoscut în calitate de bănuیت abia la 28 august 2014 (f.d. 132, vol. I), iar la 28 noiembrie 2019, pe aceeași faptă constatată la data de 03 august 2010, fiindu-i înaintată învinuirea (f.d. 147, vol. I), iar Ghimp Petru a fost pus sub învinuire la **28 noiembrie 2019** (f.d. 202, vol. II) , prin urmare, organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art. 22 Cod de procedură penală.

82. În contextul dat este relevant de a fi menționată hotărârea Cu*****i Constituționale prin care s-a dat interpretarea principiului constituțional *non bis in*

idem. Respectiv, potrivit pct. 6 din Hotărârea Cu*****i Constituționale nr. 26 din 23.11.2010 cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art. 63 din Codul de procedură penală (*Monitorul Oficial* 235-240/27, 03.12.2010), principiul constituțional de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă impune în linii mari autorităților publice competente nu numai interdicția de a judeca repetat persoana, dar și interdicția de a urmări de mai multe ori persoana pentru aceeași faptă.

83. Având în vedere că, în orice societate democratică protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului, în exercitarea acesteia statul a instituit norme procesual-penale, concentrate în Codul de procedură penală al Republicii Moldova, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea și statul de infracțiuni, astfel încât persoana care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, și, pe de altă parte, să protejeze persoana și societatea de actele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere, comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor presupuse sau săvârșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

84. Raportând cele expuse la cauza deferită judecătii, Colegiul reține că calitatea de bănuiți în privința lui Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie, odată ce a încetat de drept, ca urmare a expirării termenelor prescrise de alin. (2) art. 63 Cod de procedura penală, le-a creat acestora convingerea fermă că nu mai sunt bănuiți și urmăriți penal, adică, o situație de ce*****tudină privind finisarea procedurilor penale în privința lor.

85. Pornirea urmăririi penale contrar cerințelor stipulate în art. 22 alin. (2) și art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, precum și celor din art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenție, urmează a fi considerată ca o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței prevăzute în art. 251 alin. (1) Cod de procedură penală. Încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea aceluia act.

86. Într-o astfel de interpretare, se conchide că ordonanța procurorului din 28 august 2014 prin care Iachimciuc Vitalie a fost recunoscut în calitate de bănuit, este lovită de nulitate absolută, iar actele și acțiunile organului de urmărire penală efectuate după expirarea termenului legal de ținere a persoanei în calitate de bănuit, sunt nule.

87. Instanța de apel, constată că ordonanțele procurorului din 28 august 2014 și din 28 noiembrie 2019, contravin legii procesual-penale și interpretările Cu*****i Constituționale date în hotărârile sale, care reieșind din stipulările art. 7 alin. (6) Cod de procedură penală sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală și pentru instanțele de judecată.

88. Nu în ultimul rând, Colegiul penal reiterează că, printre garanțiile unui proces echitabil, reglementat de art. 6 din Convenția Europeană, se enumeră și faptul că, carențele autorităților nu pot fi imputabile pă*****lor și nu trebuie să-i pună într-o situație defavorabilă, ceea ce duce la încetarea procesului penal în privința lui Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie, prin ce vor fi respectate drepturile inculpaților garantate atât de Constituția Republicii Moldova, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și de Codul de procedură penală.

89. Colegiul penal reiterează că, potrivit prevederilor art. 332 alin. (3), concomitent cu încetarea procesului penal, instanța decide asupra chestiunilor prevăzute în art.285 alin. (6) pct. 4) CPP care statuează expres că, la încetarea urmăririi penale, procurorul, dacă este cazul, dispune și încasarea cheltuielilor judiciare sau alte acțiuni prevăzute de lege.

90. Acționând în conformitate cu prevederile art. 229, alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată consideră necesar de a trece cheltuielile de judecată invocate în Rechizitoriu, în contul statului, or, există circumstanțe care exclude tragerea la răspundere penală a lui Ghimp Petru și Iachimciuc Vitalie.

91. În consecință, potrivit legii, se impune soluția enunțată în concluzie

92. În conformitate cu art. 391 alin. (1) pct. 6), 415 alin. (1) pct. 2) Cod procedură penală, Colegiul penal al Cu*****i de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Se admit apelul avocatului Oleg Eni în interesele inculpatului Iachimciuc Vitalie și apelul avocatului Eduard Melnic în interesele inculpatului Ghimp Petru, se casează total sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2021 și se pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Procesul penal în privința lui Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru învinuiți în baza art. art. 42 alin. (2), 326 alin. (2) lit. b) Cod Penal, se încetează pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează urmărirea penală.

Se respinge cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mod solidar de la Iachimciuc Vitalie și Ghimp Petru în mărime de 991,2 lei ca fiind neîntemeiată.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței,
Judecător

Alexandru Spoială

Judecatori

Denis Băbălău

Silvia Gîrbu